

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanındı
Kültürovlu İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Gənc nəslin milli
mənlik şüurunun
inkışaf etdirilməsi
və vətənpərvərlik
hisslərinin təbiyəsi

öyrənməli, tədqiq edib KIV vasitəsi ile cəmiyyətə çatdırılmalıdır. İndiki gənclərdə hər sahəsinə ki fayet qədər maraq var. Məlumatda da müyyən dərəcədə bu mövzular işıqlandırılsı, istanilen nəticənələr etmək mümkün olar.

Ehtiyatda olan herbiç **Maqsdud Kazımovun** sözlerine göre, herbi vətənparvılık mövzusu ilə bağlı işlər görəmək kütüvə informasiya vasitələrinin birbaşa vazifəsidir. Təəssüflər olsun ki, beşən herbi tarixi ilə bağlı yazılar yazılırkən, həmin illərdə olan herbi proseslər təhrif olunur, yaxşılarının üstündən keçilir. Bəzi hallarda herbiçilər, Azərbaycanın arası bütövlüyü uğrunda döyüşmüs səxslər baradə mənfi məqamlar öna çekilir. Onun bildiridiyinə görə, bəzən NATO kimin nüfuzlu beynəlxalq herbi təşkilatlar tərəfindən mükafatlandırılan xeyli sayıda herbiçilərimiz var. Hə-

te ola manaslıb atlaşılan deyil. Məsələn, atəşkəs dövrü olsa da, atışma nticəsində eşgərlərimizdən biri şəhid olur. Qəzətlərin başlıqlarına diqqət yetirin "Azərbaycan Ordusuna dəhə bir eşgərini itirdi". Bunu belə yazmaq olmaz ki, "Azərbaycan Ordusunun eşgəri qəhrəmancasına şəhid olub". Şəhərimizin şəhid olmasını aşağılayıcı şəkildə təqdim etmək düzgün deyil. Mətbuat bu məsələdə kifayət qədər diqqəti olmalıdır". Onun sözlerinə görə, KİV-lər özləri də təkmilləşdirilmiş informasiya siyaseti həyata keçirilməlidir. Konkret olaraq elə metodlar seçilməlidir ki, bu informasiya yenile-

Layihə

vermir. Bunu ilk növbədə analoji konsepsiyaların, layihələrin, programların tətəbə olunan keyfiyyətdə olmaması ilə izah etmek olar: "Milli vətənpərvərlik ve dövlətiçilik hisslerinin təbliği milli-mənəvi dəyərlərin qorunması ve təbliği ilə müşayiət olunmalıdır. Gənclərin Azərbaycan üçün enəvəni olmayan dini və dinə zidd olan birliklərə qoşulması asasən xarici qüvvələr tərəfindən maliyyələşdirilən təbliğat, psixioloji təsirin neticəsidir. İslam dini insanların vətəne, dövləte məhəbbət hissi aşılılığı halda, bu qrupların Azərbaycaniya siyasi parçalanmaya, gəncləri öz xalqına, vətənəne ve dövlətinə qarşı yöneltməsi günümüzün acı reallığıdır. Bu cür qruplarla ən yaxşı mübarizə işe heç da onlara açıq mübarizə deyil, istifadə etdikləri əsas silah - dini və mənəvi dəyərləri milliləşdirmək və dövlət siy-

Azərbaycan asgərinin qəhrəman obrazı yaradılmalıdır

Gəncər arasındakı vətən-pərvərlik ruhunun yüksəldilməsi məsələsində külliəvi informasiya vəstələrinin rolü evzəsiz olsa da, nədənsə bu sahəyə kifayət qədər diqqət yetirilmir. Azərbaycan matbuatının kifayət qədər potensialı mövcuddur ki, vətən-pərvərlik mövzusunu mütləmədi işıqlandırsın.

Məsələ orasındadır ki, mətbuat orqanlarının bolluğu fonunda söz-ügedən məsələ arxa plana keçirilir. Nəzər almaq lazımdır ki, həzirdə Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi işgal altındadır ve mənfur düşmənlər informasiya müharibəsi aparılır. O da faktdır ki, müharibədə tək silahla deyil, həm də ideya ve qələmle döyüşmək lazımdır. Bu gün dünyada hərbi əməliyyatlarla birgə informasiya müharibəsi də aparılır. Bu baxımdan da informasiya müharibəsinin aparılmasına məsuliyət KİV-in, televiziya kanallarının, informasiya agentliklərinin və qəzetlərin üzərində düşür. Vətəndaş, hərbi öz xalqının savaş tarixini bilmirsə, qəhrəmanları tanıtmırısa, onun üçün savaşmaq çətin olacaq. Bu baxımdan, Azərbaycanın herb tarixinin tabeliqi gencərdə vəfənpərvərlik hissini formalaşmasında müstəsnə rol oynaya bilər. Məlumdur ki, keçmiş Sovetlər dövründə bize elə təlqin edirdilər ki, guya bizim herb tariximiz yoxdur. O zaman cami iki generalımızı - Səməd bəy Mehmandarov və Əliağa Şıxlinskini tanıydıq. Halbuki Çar Rusiyası və müstəqillik dövründə 69 generalımız olub. Onlar barədə da ziddiyə yetti məlumatlara sahib idik. Biz herb tariximizin bu məqamlarını

sab edirəm ki, mətbuat Azərbaycan Ordusunun keçirdiyi uğurlu əməliyyatlarla paralel hemin hərbiçilər bərədə də məlumatlar vermişlər. Bununla Azərbaycanın qəhrəman asırı obrazı yaradılar bilsək, bu da gənclərimiz üçün örnəyə çevrilər: "Məlumdur ki, Azərbaycan ordusunda kifayət qədər intellektual, istedadlı gənclərimiz xidmet edir. Bu gün Azərbaycan Ordusunda özünü düşmənin gülləsinin qarşısına atan, komandirini öz həyatı bahasına xılas edən döyüşçülərim var. Onların hər biri gəncləre nümunə olub bileyik saviyyədədir. Təessüf ki, mətbuatda bəzən hərbçilərin təhliliqinə bir o qədər də yer verilmir. Mətbuatancalar döyüşdə qəhrəmanlıq göstərən hərbçilərin təhliliqinə üstünlük vürür. Qəzəllərin har sayında hərbi tariximizdən, eləcə də bir qəhrəman əsgər bərədə yazı verilməlidir. Ən azı bir zabitin portreti verilməlidir ki, cəmiyyət onun necə qulluq etdiyini görən". M. Kazumov hesab edir ki, orduda fərqlənən gənclərin təkcə mətbuatda təhliliyi kifayət deyil. Bu qəhrəmanlar haqqında öncəklər yazılımlar, broşür, şəkilinə salınmış və paylanmalıdır. Bu millət, xalq ordudan qulluq edən nümunəvi əşgerini tanımmalıdır. Büyük Vətən Müharibəsi illərindən təcrübədən istifadə edilməlidir. Sosiooloq Hafiz Nuriyevin sözlərinə görə, kütləvi informasiya vəsitişlərinin qarşısında duran esas vəzifə məlumatlandırma, maarifləndirmə və eyləndirmədir. Amma, nədənsə mediadakı maarifləndirmə işi bir qədər zəifdir. Bunun nəticəsidir ki, hərbi xidmətə gedən əsgərə herbi və təntənəvərlik ruhunu lazımi səviyyədə aşılıya bilmirik. Əslində internet və televiziya vəsitişləri herbi vətənərvərlik ruhunu da

şen Azərbaycanda insanlara təsir etsin. Televiziyalarda herbi vətən-pərvərlik mövzusunda verilişləre baxan gəncər oradan nə lise götürə bilsin. Telekanalların bir çoxunda əsgər verilişləri var. Silahçı təqdim edirlər, onun texniki xarakteristikası barədə danışırlar. Axi bu herbi vətən-pərvərlik ruhunu təbliğ etmir. Əsgərimiz olub ki, düşmənin üzərinə qorxmadan hücum edib. Olmazmı ki, KIV həmin qəhrəman şəhid əsgərimiz haqqında yazılar hazırlasın, onun evində olsun. Təessüf ki, bizim bəzi KIV bu məqamə dəqiqətsiz yanaşır. Odur ki, bu məsələdə tekce KIV-in deyil, hamının üzərinə məsuliyyət düşür. Azərbaycan Demokratik İslahatların İnkıfəti Mərkəzinin sədri, Avrasiya.net saytının rəhbəri Cavid Şahverdiyev qeyd edib ki, son vaxtlar Azərbaycanda vətən-pərvərliyin yüksəldilməsi məsəlesi diqqət mərkəzine gelib. Müzakirələr zamanı ortaya qoyulan əsas sual bundan ibarətdir: Azərbaycanda vətən-pərvərlikle bağlı təbliğat niyə lazımi seviyyəde aparılmışdır? Söñ yox ki,indi bütün bu müzakirələr zamanı hədəfa kütləvi və elektron informasiya vasitələri çıxarırlar. Azərbaycanın qarşısında duran bir çox problemlərin həlli gənclərin milli vətən-pərvərlik ruhunda təribye edilməsindən, onlarda yüksək dövlətçilik şüurunun, mənsub olduğu millətə və dövlətə qarşı məhabbatlılıqlarının formalasdırılmasından çox asılıdır. Lakin, təessüfər olsun ki, torpaqlarının 20%-ə qədəri işğal altında olan Azərbaycanda gənclərin vətən-pərvərlik və vətəndaşlıq ruhunda təribye edilməsinə onlarda vətəndaşlıq vəzifələrinin və dövlətə sədəqət ruhunun aşınması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər gözlənilən effekt

sında ondan səmərəli şəkildə istifadə etməkdir. Azərbaycan xalqının böyük Qarabağ dəri hamımız üçün en aktual mövzudur. Ölkməz mühəribe şəraitində olduğundan gəncələr arasında hərbi-vətənperverlik təbliğatının bir an belə dayandırılmaması vacib şərtidir. Bunuñ üçün isə telim-tərbiyə, təhsil müəssisələrində, məlbuətdə, cəmiyyətdə hərbi-vətənperverlik tərbiyəsinin təbliği, ordu, şəhidlər, Milli Qəhrəmanlar, düşmənə nüfretlə bağlı müxtəlif yönünlü səhətərə aparılmış, yazılar yazılımlı, verilişlər göstərilmiş, reklamlar yayımlanmalıdır. Vətənperverlik elə bir emosional hissdir ki, bütün şexsi maraqlarını vətən yolunda qurban vermayan, vətəninin ve xalqının marağını daha uca tutmağa hər an hazır olmalıdır. Gəncələrdə vətənperverlik hissinin formalasmasına xalq qəhrəmanlarının, eləcə də müasir dövrde örnək və faxr yerimiz olan Milli Qəhrəmanların təbliği de mühüm rol oynayır. Buna görə də, körpədən tutmuş yeniyetməyə, gəncə, qocaya qədər hamımız Vətən, Millet, Torpaq qədər doğma sayıldığını anlatma-liyiq. Həm də elə anlatmalyıq ki, bunları heç vaxt yaddan çıxarma-sınlar. Jurnalistin vətənperverlik borcu cəmiyyətdə nəyin pis, nəyin yaxşı olduğunu ictimaliyətə çatdırmaqdır. Heyatda, cəmiyyətde və yaxud, hər hansı sahədə baş verən çatışmazlıqları, neqativ hal-ları təqnid etmək, araşdırmaq, bu barədə televiziya və radio məkan-ından faktlar asasında informasiyanı yaymaqdır. Çünkü bunları "dördüncü hakimiyyət"den başqa, heç kəs edə bilməz. Bu, adı vətəndaşın görüceyi iş deyil. Əslində jurnalist mövcud olan nöqsanları, çatışmazlıqları deyismək iqtidarı-da deyil, amma "dördüncü hakimiyyət" kimi ictimaliyəti məlumatlaşdırmaq və cəmiyyətin, vətəndaşların diqqətini buna cəlb etmek iqtidarına malikdir. Bir sözlə, jurnalist cəmiyyətin görən gəz, əsidi-nən qulağıdır. O, yerindən, zama-nından asılı olmayaq etrafda baş veren hadisələre münasibat bildirir və bu hadisələrin içində olur. Odur ki, Vətənperverlik ruhu yazı-lara böyük tələbat duyulur".